

Изх. № 146 / 21.10.2020 г.

СТАНОВИЩЕ

на СРСНПБ по проекта на Закон за българския жестов език

Като работодателска организация на директорите на образователни институции в системата на средното образование, СРСНПБ изразява следното становище:

1. Подкрепя създаването на Закон, с чието приемане ще се изпълни Стратегическата цел 4.4 "Въвеждане на жестов език" от Плана за развитие на Република България за прилагане на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН /2015-2020/.
2. Приема основната философия и акцент към равнопоставеност на глухите лица, подобряване качеството им на живот и интегриране в различните социални сфери.
3. От гледна точка на работещите с деца и ученици възникват няколко въпроса, на които Законът не дава отговор:
 - Принципът за интегриране на деца и ученици със специални образователни потребности, който е основополагащ в политиката на образование, влиза в противоречие със стремежа към разграничаване и свръх еманципиране на глухите деца и ученици. Броят на деца и ученици с увреден слух за учебната 2019/20 г. в специализираните и неспециализирани училища е 500, като в специализираните училища се обучават едва 175 и броят им непрекъснато намалява в резултат на политиката на приобщаващото образование, т.е. тези мерките на приобщаващото образование дават резултат.
 - В глава втора „Изучаване на жестовия език и използването му в образованието“ е създаден специален статут, като не става ясно защо изучаването му в средното образование не се осъществява на принципа на изучаването на майчиния език по чл.16 на ЗПУО и раздел III на Наредба №6/1.08.2016 г. на МОН за усвояване на българския книжовен език.
 - Чл.12 на ЗБЖЕ предвижда мерки като профилиран ресурсен учител и/или преводач на всеки ученик за пълноценно участие в образователно-възпитателния процес, както и такъв при текущо оценяване и провеждане на изпити. Малко вероятно е дори през 2025/26 г., когато Законът ще влезе в сила, да има достатъчно педагогически кадри, които ще реализират тази възможност, след като в настоящия момент дори в специализираните училища, компетентността на педагозите в използването на жестов език е ограничена.

В заключение: СРСНПБ приема този закон, който цели признаване на културната и езикова идентичност на общността на глухите, но препоръчва обсъжданията по него да продължат.

ДИЯН СТАМАТОВ

Председател на СРСНПБ